

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Nr. 1944/1940 Pres.

† NICOLAE,

Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Iubitului cler și popor, har și milă și pace dela Dumnezeu
Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

Iubiții mei fii sufletești!

1. După o iarnă grea și atât de lungă, acum la începutul lucrărilor agricole de primăvară ne simțim îndemnați să atragem luarea aminte a iubiților noștri fii sufletești asupra îndoitelor silințe ce trebuie să depună pentru ducerea la bun sfârșit a atâtor îndatoriri ce le cer dela noi, neamul, țara și legea creștină.

O mulțime de oameni sunt concentrați spre a sta de veghe la hotarele țării. Pe aceștia suntem datori să-i scutim de grija pentru soartea familiei rămasă acasă, adeseori în mare sărăcie. E datoria tuturor să nu cruțe nici o jertfă și nici o osteneală pentru îngrijirea familiilor celor concentrați. Apărarea Patriei azi nu mai e numai grija celor ce poartă arme; întreagă suflarea neamului trebuie să-și împreune silințele spre a păstra ceea ce am dobândit cu atâtea jertfe și lacrimi. Statul face cât poate; dar are atât de multe de făcut, încât pentru familiile concentraților nu poate face tot ce ar dori; ceea ce nu poate face Statul, trebuie să facă iubirea de Patrie a fiecăruia dintre noi și mila creștină, care ne poruncește să ajutăm pe cei necăjiți. Cucernicii preoți să se convingă personal, unde este lipsă de ajutor și să nu se odihnească până nu-l vor găsi și-l vor duce acolo unde e așteptat.

2. Alături de grija pentru familiile concentraților să nu slăbească nici o clipă grija pentru liniștea sufletească a obștei. Mai mult decât al armelor, războiul actual e un războiu al nervilor. Spre a produce teamă și descurajare, se răspândesc — în deosebi pe sate — tot felul de zvonuri, se folosește cea mai mică neîndestulare, se răspândește neîncrederea în cei dela cărma Statului, se incurajează tot ce poate despărți sufletește pe oameni (îndeosebi mișcările sectare.)

Se va citi în biserică în cea dintâi Duminică în toate parohiile, iar în cele administrate în Duminică următoare.

CUVÂNTAREA SUVERANULUI

la omagiile prezentate de Adunarea Deputaților

Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,

Mă simt adânc mișcat de cuvintele Adunării Deputaților prin care Imi dați asigurarea că, înțelegând comandamentele zilelor de azi, sunteți ferm hotărâți să dați tot concursul pentru înfăptuirea operei de consolidare națională și deci operei de apărare a patrimoniului nostru sfânt.

Această operă care în primul rând cuprinde urmărirea fără preget a înzestrării oștirii, o știu și Eu, cere din partea tuturor sacrificii importante, dar în același timp imperioase, ca

să asigure păstrarea neștirbită a moștenirii lăsate nouă cu atâta drag de înaintașii noștri.

Țara a primit toate aceste jertfe, fiind conștientă că în joc este chiar viitorul nostru și că România, care în decursul veacurilor a jucat pe aceste meleaguri un rol așa de însemnat, trebuie prin voință și putere să urmeze menirea sa istorică.

Întărirea aceasta materială trebuie să meargă cot la cot cu cea sufletească, prin desăvârșirea tot mai încheșată a tuturor puterilor conștiente și patriotice într'un singur mănunchiu, având un singur țel, o singură credință. Drumul acesta a fost

în fața acestei primejdii fiecare să-și aducă aminte de porunca Domnului: să cinstiți pe mai marii voștri. Mai ales în vremuri grele trebuie să dăruim toată încrederea, toată dragostea, toată ascultarea noastră celor ce sunt la conducerea treburilor obștești. Numai această ținută a noastră — care nu e slugărnicie, ci dovada nobleței și înțelegerii noastre — va fi îndemnul puternic de a-și îndeplini greaua sarcină.

Pe toate tărâmurile vieții va trebui să dăm dovadă, că suntem stăpâniii destinului nostru istoric și nu descurajăm în fața vremurilor vitrege.

3. Cu aceeași tărie sufletească trebuie să trecem și peste vitregia timpului, care ne-a împiedecat să începem la vreme lucrările agricole de primăvară. Va trebui să lucrăm îndoit de mult. Iar obligația creștină va trebui să plinească ceea ce ne-a dat timpul. Cel ce are vite, să împrumute pe cel ce nu are; cel ce are nutreț să facă la fel; cel ce și-a arat orgorul, să-l are și pe al vecinului. După cum dovedește frumosul obicei al clăcii, strămoșii noștri astfel au făcut când erau vremurile vitrege; să nu ne dovedim mai prejos decât ei.

Suntem în sf. Post al Paștilor; adăpați-vă sufletul cu rugăciune, hrăniți-l cu ascultare de Dumnezeu. În lume, pavăza oamenilor e credința; numai ea ne poate ajuta să trecem peste grelele încercări, ce s'au abătut peste lumea întreagă. Fiți vrednici de Mântuitorul care s'a răstignit pentru noi; Dumnezeu nu ne va părăsi.

Cu aceste părintești îndemnuri și povețe Vă împărtășim arhieriasca noastră binecuvântare rugând pe bunul Dumnezeu să Vă învrednicească a petrece în pace zilele Marelui Post și a ajunge întru sănătate și bucurie luminatul praznic al Învierii Domnului.

Data în reședința noastră episcopoească din Cluj, la sărbătoarea „Bunevestiri“ a anului 1940.

Al Vostru, al tuturor, de tot binele voitor,

† NICOLAE
Episcop.

croit, consolidarea se cimentează pe zi ce trece, și orice forță nouă care sporește această unire sufletească trebuie salutată cu o vie bucurie.

Nu e timpul să ne uităm înapoi la ce a fost, ci toți să avem ochii ațintiți către viitorul unei desăvârșite solidarități naționale.

Cu aceste două puteri de neînfrânt, cea morală și cea materială, România trebuie să pășească înainte cu deplină încredere.

Astăzi această forță morală se simte și una din manifestările ei vădite este oștirea țării, care veghează fără odihnă la hotarele vecinice ale Patriei.

Gândul Meu în această clipă se îndreaptă cu drag și cu în-

credere către acești străjuitori, ofițeri și trupă, cărora le aduc mulțumirile Mele cele mai calde pentru felul în care știu să-și facă datoria.

Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,

Politica externă a țării a fost trasată, ținându-se seamă numai de interesele românești, chiar dela începutul conflictului care tulbură din nou lumea; vom păstra deci cu lealitate neutralitatea noastră, silindu-ne să păstrăm cele mai bune relațiuni cu toate țările și îndeosebi cu vecinii noștri.

Primirile ce s'au făcut la Sofia ministrului de finanțe și la Roma comandantului Străzii Țării, sunt pilde vii, cât această

politică este apreciată și peste granițe.

Consolidarea noastră am mai desăvârșit-o prin semnele de solidaritate cu aliații noștri, învederată la Conferința Înțelegerii Balcanice dela Belgrad.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Încă unul din capitolele importante ale dezvoltării noastre este pe terenul economic, — aci trebuie priceput de către toți că se cere muncă și iar muncă, dar o muncă ordonată și programatică, atât pe terenul agricol cât și pe acel industrial, ca rezultatele producției noastre să corespundă adevăratelor nevoi ale țării.

România nouă, reprezentată prin Frontul Renașterii Naționale, cere o reînnoire care să permită un nou avânt și de aceea văd cu deosebită plăcere interesul ce-l veți depune întru cercetarea legilor ce vi se vor supune.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Mulțumindu-vă pentru cuvintele ce Mi le-ați rostit cu prilejul acestui răspuns la Mesaj, vă pot asigura că sunt pentru Mine un nou îndemn de a urma fără șovăire pe calea aleasă pentru întărirea și propășirea României.

Sănătate!

Captatio benevolentiae.

Dacă mișcarea inimii nu este imediat urmată de cucerirea voinței, atunci toată străduința predicatorului este asemenea ostașului care luptând toată ziua, seara cade înfrânt.

Importanța câștigării voinței este atât de bine accentuată de Fer. Augustin în „Doctrina Christiana” când zice: „Docere necessitatis est, delectare suavitatis, flectere victoriae”.

Pentru a îndupleca voința trebuie să cercetăm rănilor reale ale sufletului și rostul sbuciumărilor lui.

Dacă ascultătorul va găsi în textul biblic corespunzător nota vieții zilnice, iar în cuvântul predicatorului un îndemn plin de dragoste, va aplica vieții acesteia o pecete de adevăr vecinic.

Ceeace va face, însă, mai atrăgător cuvântul predicatorului vor fi chipurile și icoanele scripturistice, cari vor întovărăși pilduirile. Este o metodă pedagogică de-a apropia de buzele însetate ale vieții izvorul viu făcător al cuvântului dumnezeesc, și într'un târziu nu prea îndepărtat se va vedea puterea de biruință a in-

duplecării voinței asupra celor mai urâte patimi, ce s'au cuibărit în făgașul sufletului; atunci se va vedea în adevărata lumină apostolatul plin de îndelungă răbdare și iubire a predicatorului.

Dela necredință la credință, dela îndoială la susceptibilitate și dela păcătoșenie la starea grațială este un abis, un imperiu al păcatului, peste care nu se poate trece așa de ușor.

Dacă eliberarea din acest imperiu se face atât de greu, este tocmai din cauza voinții, care este singura piedică între Dumnezeu și om.

Ea îngrămădește și alte piedeci cari își primesc forța din acest unic izvor: inclinarea chiar imperceptibilă.

Voința inconștientă este o piedecă cu mult mai mare decât cea conștientă.

Așa dar, până să vină clipa acea liberatoare, clipă în care voința să fie determinată și înduplecată, clipa când toate puterile sufletești să fie puse în slujba unui singur gând: predarea întregii făpturi în stăpânirea lui Dumnezeu, poate să treacă un timp mai

lung sau mai scurt — după îndărătnicia sufletului.

În aceste suflete predicatorul va insufla, sub formă plastică, diferite noțiuni, cari să producă năzuinți de evadare din această îndărătnicie, noțiuni cari să-și găsească asentimentul voinții conștiente.

Se prea poate că această clipă a înduplecării voinței să nu sosească niciodată, din cauza aceleiași îndărătnicii.

Aceasta înseamnă că voința inconștientă a pus atâta stăpânire pe ființa conștientă, încât nu mai face decât una și aceeași: fuziunea totală cu forțele întunecului, după cum este o fuziune totală cu forțele luminii.

Natura omenească este atunci o jucărie în mâinile diavolului. „Nimeni nu vine la Mine dacă nu-l cheamă Tatăl” și chemarea Tatălui nu poate fi auzită din două motive: a) sau sufletul singur își astupă urechile în fața chemării, sau b) chemarea n'a sunat la timp.

De aceea predicatorul, oricât de formidabilă ar fi puterea voinței inconștiente, va căuta necontenit să ofere acestui suflet pârghia cu care să poată răsturna infernul, și să-l trezească din visul adânc al păcatului.

Din această cauză nimeni nu-i mai surd ca acela care nu vrea să audă; și chiar dacă nu vrea, cu toată insistența predicatorului, însemnează to-

tuși că are în el o forță de care dispune liber și voluntar și pentru această libertate astfel întrebuințată va fi pedepsit de voința lui proprie fără să mai poată găsi vre-o justificare, nici chiar în fața propriei lui judecăți.

Dar iarăși, se poate să nu fie cineva o voință atât de diabolică, ci o voință slabă, neînchinată cu hotărâta adeziune păcatului.

În cazul acesta trebuie cunoscute greutățile, cari sunt semănate în drumul ce-l desparte de clipa înduplecării voinței, pe care o dorește dar întârzie să vină.

În toate cazurile acestea și altele cari pot să mai fie, predicatorul se va servi la înduplecarea voinței de anumite noțiuni, cari determină convingerea ascultătorului.

Acestea sunt motivele. Ele vor pătrunde adânc în vasta încăpere a spiritualității, clătănând și deșteptând fantoma păcatului, producând tendința de ridicare a sufletului deasupra celor trecătoare.

Motivele bine formulate și înarmate cu puterea dovezilor însoțite de exemple, săpate cu cea mai meșteră dalță în galeria sufletului neputincios, vor zguduia din temelie cea mai diabolică inimă și o vor aduce la convingerea, că toate teoriile și concepțiile nu sunt în stare a vindeca suferințele decât numai atunci, când vin zidite pe puternica temelie a credinții.

Pr. ILIE A. DONISĂ, Dipșa

Discuții libere

Organizarea socială a preoției.

Membrii unei profesii sau a unei bresle, au unele interese și deziderate comune, rezultate din felul muncii lor deosebită de altele. Din aceste interese ia naștere un element psihic comun tuturor membrilor aceleiași profesii sau bresle.

Sociologia — o știință care abia acum începe să-și precizeze cadrele și obiectivele — luând în cercetare acest element psihic caracteristic, îl

numește: conștiință socială, considerând diferitele profesii și bresle drept grupuri sociale diferite.

Pentru a defini mai precis acest fenomen social, s'au angajat ample discuții între reprezentanții diferitelor curente sociologice. Unii consideră conștiința socială ca o realitate efectivă și ca o condiție „sine qua non” a existenței unui grup social, alți dimpotrivă îi neagă caracterul de rea-

FOILETON

Căderea protopărinților în păcat.

v. 4: „Și a zis șarpele către femeie: nu veți muri cu moarte”.

Punând întâi în discuție porunca divină, lăsând să se strecoare în sufletul femeii îndoiala în dragostea și dreptatea lui Dumnezeu față de oameni, din neprevăderea ei diavolul își desăvârșește opera printr'o sfruntată minciună.

El, părintele minciunii, care din propria experiență cunoștea eficacitatea sancțiunii divine, atribuie fără rușine Creatorului un neadevăr. Prin minciună vrea să înlăture ultima piedecă, ce stă în calea realizării intențiilor lui. Căci dacă îndoiala în dreptatea divină nu putea determina pe femeie să calce porunca primită, temându-se de pedeapsă, în momentul când dispărea și această teamă, nimic nu mai sta în calea păcatului.

Prima minciună o motivează printr'o a doua.

v. 5: „Că știe Dumnezeu, că ori în ce zi veți mânca dintr'ânsul, se vor deschide ochii voștri și veți fi ca niște Dumnezei cunoscând binele și răul”.

Dumnezeu v'a înșelat, v'a mințit, fiindcă vă refuză suprema știință prin care ați deveni asemenea lui. Își teme situația lui de stăpân. Știind că mâncând din acest pom, ochii sufletului vostru s'ar deschide, împotriva voinței lui, cunoscând binele și răul, v'a amăgit, înfricându-vă cu o pedeapsă imposibilă. Sensul dat cunoașterii binele și răului este cu totul aparte de înțelesul obișnuit al cuvintelor în zilele noastre.

Omul în starea lui de nevinovăție inițială era firesc să cunoască numai binele. Această cunoaștere era însă mult superioară celei de azi. Cunoașterea pe care i-o pune în vedere diavolul, este mijlocul prin care se vor putea cuprinde adâncul lucrurilor, o cunoaștere prin care își vor elupta independența față de Dumnezeu se vor situa alături de El în știință, libertate și fericire.

„Veți fi asemenea lui Dumnezeu” nu în sensul, că ei oamenii prin gustarea din fructul oprit, ființial vor deveni identici cu Dumnezeu, căci aceasta este imposibil. Acest lucru îl știa atât Eva, cât și Satana. De aceea imediat adaugă: „veți cunoaște binele și răul”, adică veți cunoaște acestea ca și Dumnezeu. Veți ajunge în independență de Dumnezeu, determinându-vă în acțiuni de propria cunoaștere, având a hotări singuri ceea ce aveți de

făcut, în interesul fericirii voastre. El le promite deci, sau mai bine zis încearcă a-i determina să năzuiască a-și elupta independența față de Dumnezeu, a ajunge să fie asemenea lui în știință, libertate și fericire, prin gustarea din fructele pomului oprit, pe care Dumnezeu l'a creat, însă după cum Satana lasă să se întrevadă, din invidie și ură față de oameni, i-a oprit să mănânce din el.⁴⁴⁾

Este greșită părerea lui Procksch din comentarul său la Geneză cap. 3 v. 5, că femeia înțelege prin cunoașterea binelui și răului cunoașterea celor mai adânci mistere ale vieții.

Și mai falsă este des repeșita părere în timpul din urmă a exegeților protestanți, Wellhausen, Smend, Hölscher, că în limba hebraică „bine” și „rău” înseamnă: sfințitor și stricăcios, ceea ce este incorect, reprezentând numai încercarea de a materializa concepția Vechiului Testament.

Mai mult contrazice ideilor exprimate afirmația, că autorul ar înțelege prin cunoaștere, ceea ce au mai mult adulții față de copii, adică rațiunea, la care aparține și știința despre deosebirea dintre sexe (Gunkel). Acest fel de interpretare culminează în cuvintele teologului protestant Ehrlich: „tob și rab au aci o însemnare curat fizică, sau chiar sexuală”.⁴⁵⁾

litale, susținând că ar fi numai un nume ce se dă unor reprezentări și sentimente comune a indivizilor asociați. (A se vedea „Sociologia Generală” de P. Andrei, cap.: Factorii și condițiile vieții sociale). Toți însă sunt necesități să recunoască existența unei conștiințe supraindividuale, ce se formează între membrii asociați, o conștiință în care se frământă sentimente, idealuri și desiderate comune tuturor acelor, cari activează în comun pentru realizarea unui anumit scop. Această conștiință e generatora coeziunii ce trebuie să existe între membrii aceluiaș grup social, și tot ea dă naștere solidarității cu care activează aceștia când li se pare că interesele lor comune ar fi lezate sau nesocotite. Ea e apoi aceia care determină grupului său un loc în angrenajul social al unui stat, sau chiar în mijlocul umanității.

Conștiința socială e în sfârșit cu atât mai puternică și mai bine dezvoltată, cu cât un grup social e mai diferit de altele.

Preoțimea este un grup social, care prin scopul ce-l are de realizat, și mai ales prin mijloacele ce trebuie să întrebuițeze spre a-și realiza scopul, se deosebește fundamental de orice alt grup social — să aibă o conștiință socială foarte bine dezvoltată, din care să rezulte o coeziune perfectă între membrii ei și o puternică solidaritate profesională.

În realitate însă această regulă sociologică pare că face o excepție în privința preoțimii, căci dacă există profesii și bresle la cari conștiința socială să fie foarte dezvoltată, iar solidaritatea profesională să se manifeste aproape francmazonic, preoțimea nu manifestă solidaritatea și nici coeziunea necesară. Cum s'ar explica altfel faptul că suntem aproape unica profesiune, (Preoția e profesiune numai întrucât preotul e necesitat să trăiască împlinindu-și misiunea) ai cărei membrii nu se cunosc, nu se respectă și nu se organizează.

Din cauză că nu ne cunoaștem noi însine, rezultă faptul că nu ne cunosc nici cei din jurul nostru. Din acest motiv orice afirmație, fie cât de absurdă, ce se lansează în public despre preoțime, se răspândește.

Și sunt unele din aceste afirmații lansate de unii dușmani ai lui Hristos și ai ordinii din stat cari au un scop bine precizat: acela de a influența defavorabil opinia publică față de preoțime, știind că dacă e înlăturat „păstorul” turma se risipește, și că în apa turburată se pescuiește mai ușor. O astfel de afirmație e aceea auzită de toți: că preotul e funcționarul cu cel mai mult timp liber, cu alte cuvinte cel care lucrează mai puțin, deci un fel de parazit bugetiv. Ne-a cauzat mult rău nouă preoților afirmația aceasta, dar nu s'a găsit nimenea să o desmintă, deși e ușor de a o dovedi neîntemeiată și interesată. E destul să calculăm în ore timpul necesar preotului să-și împlinească tot ceace cere în mod curent datorită față de Altar, de credincioși, de biroul său parohial, de școală, de străjerie, de interesele comune (fiind prin lege obligat a fi consilier comunal, membru în judecătoria comunală, membru în F. R. N. etc.), de premilitarie etc. și totul acestor oare să-l comparăm cu cel al altor funcționari.

Vom găsi, că preotul prestează un număr de oare mai ridicat decât al foarte multor alți funcționari. Totuși afirmația că preotul servește numai de patru ori pe lună câte o jumătate de zi, iar restul din cele 30 de zile îi este o neturburată vacanță, se aude prea des.

Că nu ne respectăm noi însine, va avea drept rezultat faptul, că n'o să ne mai respecte nici alți. Iar, că noi însine nu ne respectăm între noi, se știe. Ce altă explicație poate avea faptul, că preoții nu se salută între ei, deși au semne distinctive ca și militarii, decât că nu se respectă?

Di motivul că nu suntem organizați, rezultă adânci și grave pre-

judicii pentru interesele noastre profesionale și chiar pentru misiunea noastră. Se pare că noi preoții de azi suntem deadreptul refractari oricărei tendințe de organizare unitară. Din acest motiv corpul profesional, al cărui doleanțe sunt mai puțin luate în seamă e preoțimea. Neîfiind unitar organizați, n'am făcut cauză comună nici odată, nici chiar din cel mai vital interes al nostru. Și atunci era natural să ni se răspundă: „Deoarece nu toți cereți rezolvarea unei doleanțe, nu credem că e oportum să v'o împlinim”. Am rămas în felul acesta să suportăm și pe mai departe urmările neînțelepciunii noastre.

Se lucrează acum la mult dorita armonizare a salariilor funcționarilor

publici. S'au prezentat oare în mod precis dezideratele preoțesti? S'a demonstrat oare în mod convingător că numai printr'un salariu demn se poate schimba preotul-agricultor cu nivelul cultural deficitar în preotul-misionar cerut de ritmul cultural al vremurilor ce vor veni, ritm susținut cu atâta interes de cel ce va purta în istoria neamului nostru numele de „Regele Culturii”.

Dezorganizarea noastră a dăinuit destul. Să ne strângem rândurile și unitari să începem acțiunea de afirmare a utilității noastre în angrenajul social și în virtutea acestei utilități să ne ocupăm în mod demn locul ce ni se cuvine în ierarhia socială a statului.

Preot S. COMAN

INFORMAȚIUNI

La examenul de promoție, ținut la centrul eparhiei noastre în 18 Martie a. c. s'au prezentat și au fost declarați promovați preoții Nicolae Radu din Mihai Viteazul și Constantin Popianoș din Zaul de Câmpie.

Conferințele religioase. În seria conferințelor religioase organizate de Societatea femeilor ortodoxe și Frăția ortodoxă română, a vorbit Dumineca trecută în sala V. Pârvan dela Universitate dna *Sofia Meș* dezvoltând subiectul: *Credința religioasă și solidaritatea națională*. Un public numeros, în frunte cu P. S. Episcop *Nicolae* a urmărit cu viu interes expunerile bogate și interesante ale conferințierei cu privire la rostul Bisericii noastre în viața de totdeauna a Statului românesc. Disciplina și solidaritatea națională, de cari avem nevoie astăzi, nu pot fi servite mai bine decât tocmai de vechea noastră instituție religioasă.

Un caz de drept bisericesc electoral. Cu ocaziunea alegerilor pentru adunarea reinființatei epis-

copii a Timișoarei, candidase și un preot care se găsește într'o funcție civilă de stat. În urma unei contestații, i s'a cerut candidatului să facă dovada împlinirii condițiilor stabilite în decizia Nr. 10/1921 a Sinodului episcopesc din mitropolia Transilvaniei. Anume, că cercetează regulat biserica, că liturghisește și se cuminecă cel puțin odată la 2 luni, că poartă reverenți la întruniri și ocaziuni festive. Neprimindu-se un răspuns afirmativ, numitul a fost șters de către Episcop din rândul clericilor cu preoție lucrătoare, și astfel candidatura a rămas nulă de drept.

Pelerinajul patriarhilor ortodocși la Sfântul Mormânt. Patriarhii Bisericii ortodoxe din Ierusalim, Alexandria și Antiochia, au mers Dumineca trecută în fruntea unei mari procesiuni la Sfântul Mormânt. La aceasta pioasă ceremonie au asistat delegatul regional al Inaltului Comisar britanic, Episcopul Bisericii anglicane, precum și reprezentanții consulatului ai Statelor Unite, Greciei și României.

Impozitul pe celibatari. Guvernul a luat o măsură de mult așteptată, hotărând să supună unui im-

„Convorbirea s'a sfârșit. Șarpele nu pretinde gustarea din fructul oprit. O asemenea pretenție poate ar fi înspăimântat pe femeie, sau cel puțin ar fi pus-o pe gânduri. Ispititorul își cunoaște meseria. A picurat venin în sufletul femeii. El poate fi sigur, că acesta își va face efectul.”⁴⁶⁾

Și într'adevăr perspectiva de a fi asemenea lui Dumnezeu, prin deplina cunoaștere a binelui și răului, posibilitatea de a folosi cu propriile puteri și nelimitat tot ceace este cunoscut și de râvnit, sunt în măsură a determina pe Eva să ia o hotărâre potrivnică voinței lui Dumnezeu.

Mândria l'a făcut pe Satana să se răsvrătească împotriva lui Dumnezeu, aceeaș mândrie urmează a sta și la temelie păcatului omenesc.

„Eva s'ar fi putut ușor convinge de minciuna și ura pusă în cuvintele ispititorului, însă promisiunea unei supranaturale, unei absolute independențe față de Dumnezeu, i-a întunecat mintea. Voința ei fu cutropită de dorința mândriei și în măsura în care se despărta de Dumnezeu și Dumnezeu se despărta de ea prin retragerea harului său.”⁴⁷⁾

O abatere dela interpretarea aproape generală a v. 4 și 5 o întâlnim la unii exegeți protestanți, dar fără a schimba în general sensul versetelor. Ea rezultă din diferența de traducere a textului.

Astfel König traduce v. 4: „Atunci zise șarpele către femeie: nu, cu adevărat veți muri.”⁴⁸⁾ În explicarea pe care o dă acestei traduceri spune: „Aci negațiunea nu (lo) în mod excepțional este așezată înaintea infinitivului absolut. A făcut acest lucru autorul biblic, pentruca formula: „moth tamuth” (cu moarte veți muri) folosită în Gen. 2, 17, să fie negată, *fară a fi nimicită*. Deci Diavolul a spus: nu va fi un *moriendo moriemini* (nu va fi aplicată grozava pedeapsă anunțată de Dumnezeu). Așadar sensul versetului ar fi: moartea nu va fi o pedeapsă a călcării poruncii divine, moartea însă rămâne ca ceva firesc.

Pentru cazul dat ne interesează atât, că și interpretarea protestantă scoate în relief minciuna Diavolului, că Dumnezeu nu va pedepsi pe oameni cu moarte pentru călcarea poruncii date.

Procksch și Gressmann traduc v. 4 cu cuvintele: „Atunci zise șarpele către femeie: în nici un caz nu veți muri”. O traducere care exprimă și mai puternic negația pedepsei divine. Sensul rămâne acelaș.

În concluzie, dacă punem alături interpretarea comună a exegeților vechi și noi, cu cele date de câțiva exegeți contemporani, în temeiul unei exagerate dependențe de forma textului, nu înregistrăm

nici o diferență de fond. Adevărul exprimat în v. 4 pentru toți deopotrivă rămâne unul și acelaș: Diavolul voind să înlătore teama omului de pedeapsă pusă lui în vedere pentru călcarea poruncii divine, minșind pur și simplu, neagă posibilitatea acestei pedepse. Moartea nu va fi un rezultat al neascultării.

v. 6: „Și a văzut femeia, că bun este pomul la mâncare și plăcut ochilor la vedere, și cum că frumos este a cunoaște: și luând din rodul lui a mâncat și a dat bărbatului său și a mâncat cu dânsa”.

Efectul promisiunilor fu covârșitor asupra Evei. Prinsă în mrejele ispitei, cunoașterea ei începe să se întunece, voința ei pierde puterea anterioară, iar mândria care i-a umplut sufletul, o mână spre fapte. Eva se apropie de pom și-l privi. Cunoștea opreliștea divină, a auzit și sfatul Diavolului, ezita între ascultarea poruncii și ademenirea ispitei. Privind pomul, fructele i s'au părut bune de mâncare, dar mai întâi de toate sta sub impresia ispitei, că acestea au puterea de care i-a vorbit Diavolul.

(Va urma)

Dr. G. L. MUNTEANU

Cețiți și răspândiți „Viața Ilustrată”

ROMÂNI,

Subscriind bonuri pentru înzestrarea armatei, îndeplinim o sfântă datorie către țară, asigurăm liniștea, munca și avutul nostru și facem totodată un bun plasament al banilor noștri.

pozit special pe toți acei cetățeni cari nu sunt căsătoriți. Justețea acestei dispozițiuni este mai presus de orice discuțiune. Sarcinile trebuie să stea în proporție cu veniturile. Dar măsura luată ar trebui să aibă și un sens moral și național, încurajând întemeierea de familii prin căsătorie. Impozitul stabilit ni se pare însă prea mic spre a servi acest scop înalt. Celibatarii vor prefera să-l plătească, decât să-și ia obligațiile întreținerii unei familii întregi.

Un sfat înțelept. Cu prilejul declarațiunilor de loialitate făcute de reprezentanții minorităților în discuția la mesagiul Tronului, d-l Al. Vaida-Voevod, președintele Adunării Deputaților, a spus acestor fruntași: „Fiți una cu noi, fiți frați precum noi vă recunoaștem de frați și nu numai de prieteni. Vă dăm frăție, dați-ne frăție“. Să nădăjduim, că acest sfat cuminte nu va fi zadarnic.

Domiciliu forțat. În baza unui jurnal al Consiliului de miniștri i s'a fixat d-lui Virgil Madgearu, fost ministru, domiciliu forțat la Mănăstirea Bistrița. Aceasta din cauza unor acte săvârșite împotriva acțiunii de pacificare internă și unire națională întreprinsă de guvern.

Clopotele se prefac în tunuri. Printr'un decret al mareșalului Göring se dispune ca toate clopotele de bronz dela bisericile din Germania să fie predate autorităților în vederea rezervelor de metale necesare războiului. Plata clopotelor luate se va face după încheierea păcii. Știm că și în războiul trecut unele țări au procedat la fel. Deci vorba înțeleptului Solomon: nimic nou sub soare.

A apărut:**PÂINEA VIETII**

carte de rugăciuni pentru toți creștinii. 32 de pagini. — Un exemplar 5 Lei. De vânzare la „Librăria Eparhială“ Cluj (Piața Cuza Vodă 6).

Biserica ortodoxă polonă. Într'o ședință a sf. Sinod din Constantinopol, unde au participat 12 mitropoliți, s'a discutat cazul așa zisului episcop Serafim Lade, octroat conducător al Bisericii ortodoxe din Polonia. Ascultând referatul episcopului Sava din Grodno, sf. Sinod decide că nu recunoaște pe Serafim, întru cât el a decăzut din treapta episcopiei încă din 1937, pentru motiv de bigamie. Șeful canonic al Bisericii ortodoxe din Polonia nu este decât mitropolitul *Dionisie*.

Ofensiva pancartelor. Beligeranții recurg la tot felul de mijloace spre a încerca o evitare a mării ciocniri sângeroase, ce se așteaptă de

atâta vreme. Astfel pe frontul de vest soldații germani din primele linii de apărare au înălțat peste tranșee pancarte mari cu lozinci pacifiste către soldații francezi. Aceștia la rândul lor socotindu-le nesincere s'au crezut îndreptățiți să refuze apelurile făcute, distrugând pancartele cu focuri de mitralieră. Iată un joc care pare a fi mai curând prefața apropiată a ofensivei cumplite, de care ni se vorbește de 6 luni de zile.

Un mesagiu către Cehi. Lordul Halifax, ministrul de externe al Marelui Britanii a adresat, prin Radio, către poporul ceh un mesagiu, tocmai în ziua de când s'a împlinit un an dela înființarea protectoratului. El a spus între altele: „Cu ferma hotărâre de a restabili libertatea voastră, guvernele popoarelor imperiului britanic au luat armele împreună cu aliații. Țelul lor suprem este să repare nedreptățile pe care le-ați suferit și să creeze o nouă Europă, în care repetarea unor asemenea fărădelegi nu va mai fi posibilă“.

Miliarde noi pentru războiu.

Camera franceză a luat în discuție proiectul de credite necesare pentru al doilea trimestru din anul curent. Suma acestor credite de războiu se ridică la cifra astronomică de 56 miliarde franci, ceea ce înseamnă aproape 400 miliarde lei. Iată la ce sacrificii neînchipuite se supune o țară, care vrea să trăiască în libertate și neafârțare. E un exemplu mișcător pentru țările mici, mult mai primejduite în existența lor.

O carte a mareșalului Göring interzisă. Guvernul german a interzis punerea în vânzare a cărții mareșalului Göring, intitulată: „Crearea unei națiuni“. Confiscarea ediției germane și engleze a fost ordonată în urma cererii Comisariatului sovietic. Moscova nu poate accepta concluzia cărții, care spune: „Lupta hotărâtoare pentru viitorul Germaniei, al Europei și al lumii, va fi duelul între svastică și steaua comunistă. Dacă vor câștiga secera și ciocanul, Germania va pieri sub teroarea roșie, care se va răspândi apoi în lumea întreagă“.

Finlanda în ziua păcii finale.

Lordul Halifax, ministrul de externe al Angliei a declarat într'un discurs recent, că deși Finlanda a trebuit să încheie o pace grea cu Rusia sovietică, totuși în clipa când aliații vor fi obținut victoria, ea va participa în mod sigur la beneficiile ce vor rezultă din pacea justă și durabilă ce se va stabili. Este de sigur o încurajare morală pentru țara, care și-a apărat cu atâta eroism înălțător libertatea și integritatea ei.

Minele magnetice. Apariția minelor magnetice în apele Atlanticului și în ale Mării Nordului, au constituit o surpriză din cele mai neplăcute pentru Amiralitatea britanică. Un vas de patrulare a avut norocul să surprindă un avion german tocmai când lansa una din aceste mine misterioase, înainte de a se cufunda. Mina a fost pescuită cu precauțiune

și transportată la arsenal. Aci specialiștii au procedat la demontarea ei, descoperindu-i secretul. De atunci tehnicienii marinei engleze au și născocit mijloacele de apărare împotriva minelor magnetice, cari nu mai au nici un efect asupra vapoarelor cari se supun măsurilor de apărare prevăzute de Amiralitate.

Buletinul războiului. Pe frontul de vest acțiuni de patrulare și tir de artilerie. În aer sboruri de recunoaștere de ambele părți. Atacul aviației britanice cu 60 de aparate contra bazei militare de pe insula Sylt a fost cel mai mare din câte s'au înregistrat dela începutul ostilităților. Pagubele cauzate par însemnate. Pe apă scufundarea unor vase germane de către submarinele engleze, și a câtorva neutre din partea flotei germane. Se anunță, că ofensiva va fi deslănțuită de Aliați în Apus, dar în acelaș timp ei vor amenința și comunicațiile germane din răsărit.

BIBLIOGRAFIE

Vasile Netea: „Sub stindardul „Astrei“. Cu o prefață de d-l Prof. Dr. Iuliu Hațieganu, Tipografia „Studio“, Cluj 1939.

Sfârșitul anului 1939 ne-a adus înmănușcherea activității culturale desfășurată timp de două decenii de harnicul despărțământ al „Astrei“ din Reghin, jud. Mureș.

În ea se preamăresc faptele unor oameni modești, dar plini de nestămpărul muncii pentru marea obște românească. Se adaugă încă un capitol la istoria culturii din acest colț de țară, cultură la răspândirea căreia „Astra“ — hambarul entuziasmului și jertfelniciei — a contribuit atât de mult prin o serie de luptători devotați.

Din rândurile lor face parte și d-l Dr. *Eugen Nicoară*, președintele despărțământului Reghin, personalitate creatoare, om de o mare valoare științifică și neobosit apostol cultural.

Volumul d-lui *Netea* e un prețios omagiu închinat omului sub care despărțământul Reghin, înființat la 3/14 Aprilie 1874, și-a ajuns apogeul.

Cine a vizitat expoziția „Astrei“ din toamna trecută dela Cluj și a putut da seama de frumoasele realizări ale acestui despărțământ și vrednicia președintelui său, care într'un raport spune: „Omagiul nostru pentru „Astra“ trebuie să fie tradus în fapte și realizări din ce în ce mai solide și mai mărețe“.

Credincios servitor al acestui crez, d-l Dr. *Nicoară* a hălăduit printre oameni cu alte preocupări, a colindat satele, a încurajat, a sfătuit, a vindecat pe cei bolnavi și a durat din propria-i agoniseală Spitalul din Reghin și Palatul Cultural.

La temelie acestor așezăminte stă entuziasmul și formidabila putere de muncă a inițiatorului, iar în tencuiala zidurilor lor rezidă credința acestui mecenat al timpurilor noastre.

Șoimii Carpaților, corurile sătești, școlile țărănești, troițele, monumentele, ajutorarea bisericilor și școlilor, case

culturale, publicații, manifestații, etc. sunt atâtea mărturii ale crezului vieții d-lui Dr. *E. Nicoară* și capitole în care d-l *Netea* ne împărtășește roadele unor îndelungate strădanii.

Volumul cuprinde aproape 80 de pagini, format mare, e ilustrat cu frumoase fotografii, scris cu nerv și multă simțire și bine documentat prin statisticele întrebuințate.

Graiuul cărții e al omului ce se închină în fața faptelor, menite a vesti viitorimei vrednicia înaintașilor. Avem caracterizări admirabile, încheiate într'o descriere ușoară și accesibilă oricui.

I. Vărtaciu

A apărut „*Revista Teologică*“ Nr. 3—4 pe Martie—Aprilie, de sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului, cu următorul sumar:

Diacon Dr. *Grigorie T. Marcu*: Inceputurile „*Revistei Teologice*“ (Câteva documente inedite); Diacon *Nicolae Mladin*: Despre rugăciune; Preot *Căpitan Gh. Secas*: „*Priveghiați și vă rugați*“ (traducere); Diacon *Haralambie Cojocaru*: Atitudini: În chestia refacerii Bisericii celei una; Dr. *Grigorie T. Marcu*: La luptă dreaptă; Dr. *Liviu Stan*, Preot Prof. *Vasile Coman*, *Corneliu I. Sârbu* și *Nichifor Todor*: Mișcarea literară; Gr. T. M.: Note și informațiuni.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 1891/1940.

Comunicat.

Având în vedere că fotografi clandestini, pentru ca să câștige bani, iau fotografii pe sate în biserică, în cursul serviciului divin, Consiliul central sesizat de aceasta, dispune ca să se oprească cu desăvârșire acest abuz. Ceea ce aducem la cunoștință preoților noștri spre știre și conformare.

Cluj, la 26 Martie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 1932/1940.

Mulțumită publică

Cooperativa forestieră „*Moțul*“ din Gilău a dăruit parohiei noastre Măguri un ajutor de 75.000 Lei, pentru care se exprimă mulțumită și pe această cale.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 21 Martie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 270/1940.

(8) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a *Vidra-de-jos*, protopopiatul Cămpeni, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în „*Renașterea*“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii.
2. Casă parohială cu dependențe.
3. Stolele obicinuite.

Candidații își vor înainta în termen cererea cu toate actele Venerabilului Consiliu eparhial Cluj, în parohie putându-se prezenta cu învoirea protopopului.

Cămpeni, la 29 Februarie 1940.

Oficiul protopopiatului Cămpeni, în înțelegere cu consiliul parohial din *Vidra-de-jos*.

Sorin I. Furdul, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.